

מושגי חובה

"זכויות נוער בעבודה"

1. **היצע וביקוש בשוק העבודה:** המפגש בין המעסיקים המחפשים עובדים (הביקוש) לבין העובדים המציעים את זמנם, כישוריהם ומיומנויותיהם (ההיצע), ממנו נולדים המשא ומתן, חוזה העבודה ותנאי ההעסקה.
2. **שכר מינימום:** השכר הנמוך ביותר שהחוק מאפשר למעסיקים לשלם לעובדיהם, המהווה רשת ביטחון שמטרתה למנוע ניצול ולהבטיח קיום בכבוד.
3. **שעות נוספות ותעריפי שכר:** חישוב גובה המשכורת לפי מדרגות תשלום מוגדרות בחוק (תעריף בסיס 100%, ותוספת שעות נוספות בשיעור 125% ו-150%).
4. **חוק עבודת נוער:** חוק הקובע הגנות מיוחדות על בני נוער, הכוללות איסור העסקה ביום המנוחה השבועי, איסור העסקה בעבודות מסוכנות (כגון ענף הבנייה), וחובת מתן הפסקות.
5. **חוק הגנת השכר:** חוק המחייב תשלום עבור כל זמן עבודה (כולל התלמידות וימי הכנה), אוסר על הטלת קנסות ואיסור ניכוי נזקים משכר העובד, ומחייב הנפקת תלוש שכר מדי חודש.
6. **חוק הודעה לעובד:** חובה המוטלת על המעסיק למסור לעובד הקטין טופס מפורט בכתב של תנאי ההעסקה תוך 7 ימים מתחילת העבודה.
7. **חוק הודעה מוקדמת:** חובה המוטלת הן על העובד והן על המעסיק למסור הודעה בכתב מראש לפני סיום ההעסקה, בהתאם לוותק העובד.
8. **אפקט / קפיצת יום ההולדת:** עדכון יחסי של תעריף שכר המינימום המגיע לעובד החל מהיום שבו חגג יום הולדת, בהתאם למדרגת הגיל החדשה.
9. **הלנת שכר:** עבירה על החוק שבה המעסיק מעכב את תשלום השכר מעבר ל-9 בחודש שלאחר תקופת ההעסקה.
10. **זכויות ונלוות שכר (דמי נסיעות, ביטוח לאומי, טיפים וטופס 101):**
 - **דמי נסיעות:** חובת תשלום נסיעות לעובד המתגורר במרחק של מעל 500 מטרים או מעל 2 תחנות ממקום העבודה.
 - **דמי ביטוח לאומי:** חובת המעסיק לשלם בעצמו את דמי הביטוח הלאומי עבור עובד קטין, ללא ניכוי משכר העובד.
 - **חוק הטיפים:** חוק המגדיר טיפים כחלק מהשכר הנכנס לקופת המעסיק לשם תשלום שכר מינימום והפרשות כחוק.
 - **טופס 101:** חובת מילוי דיווח על גבי טופס 101 לכל עובד, ללא קשר לגובה השכר או חבות המס.